

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118214569
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1118214569.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa : P. T., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - Z. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt C. XX, T., adresa pre doručovanie Z. XX, T. a otec - M. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt F. C. XXX/XXB, F., zastúpeného: JUDr. Martin Jarabica, vykonávajúci advokáciu prostredníctvom spoločnosti Jarabica, s.r.o., so sídlom Kutlíkova 17, Bratislava, o zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 02.09.2020, č.k. 4P/14/2018-156, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava, zo dňa 01.10.2020, č.k. 4P/14/2018-163, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa z r u š u j e a vec sa vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. V napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie :

- od 01.10.2018 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. P. T. , nar. XX.XX.XXXX zo sumy 49,80 eur mesačne na sumu 200 eur mesačn , ktorú uložil otcovi platiť vždy vopred do 15- teho dňa v mesiaci k rukám matky (výrok I.),
- otcovi uložil povinnosť zaplatiť dlh na zročnom výživnom za obdobie od 01.10.2018 do 01.09.2020 vo výške 3 456,40 eur v mesačných splátkach vo výške 50 eur, ktoré je povinný platiť spolu s bežným výživným, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, vopred k rukám matky (výrok II.),
- zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 13P/6/2007-62 zo dňa 05.02.2008, v časti výroku o výživnom (výrok III.),
- výrokom IV. s použitím § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „ C.m.p.“) deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 62 ods. I až 5, § 75 ods. I, § 78 ods. I, 2, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“) a vecne tým, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca na maloleté dieťa upravená rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/6/2007-62, zo dňa 05.02.2008, na sumu 49,80 eur mesačne (1.500 Sk). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že matka návrhom doručeným súdu dňa 05.09.2018 žiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť na maloletú na sumu 350 eur mesačne, poukazujúc na to, že maloletá navštevuje posledný ročník základnej školy, v súvislosti s čím sa matke zvýšili výdavky. Otec maloletej, ktorý bol v konaní vypočutý pred dožiadaným súdom uviedol, že sa vrátil z výkonu trestu, snaží sa zamestnať, od 12.05.2020 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, momentálne je bez príjmu, nepoberá žiadnu dávku v hmotnej núdzi , nevlastní žiaden hnuťelný a nehnuteľný majetok a spolu s bratom, otčimom a matkou žije v byte v Nižnej, ktorý je vo vlastníctve jeho matky. Súd prvej inštancie v rozhodnutí uviedol, že matka zdokladovala svoje príjmy a výdavky listinnými dôkazmi (poberanie prídavku na dieťa, náhradné výživné za rok 2018, rozpisom príjmu na základe dohody o pracovnej činnosti, výdavky na potraviny, nájom, výdavky na strednú školu

vr. 2019 a iné). Otec výdavky nezdokladoval, nakoľko sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a jeho majetkové a sociálne pomery súd zistil až na základe výsluchu zo dňa 10.08.2020. Súd prvej inštancie uviedol, že pri rozhodovaní vychádzal jednak z preukázaných výdavkov predložených matkou, ktoré posúdil ako primerané veku dieťaťa a tomu zodpovedajúcim potrebám, ako aj zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich schopnostiam a možnostiam a vyživovaciu povinnosť otca zvýšil s účinnosťou od 01.10.2018 na sumu 200 eur mesačne s tým, že ročné výživné za obdobie od 01.10.2018 do 01.09.2020, vo výške 3 456,40 eur, uložil otcovi platiť v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným, vopred k rukám matky.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom určeného advokáta odvolanie otec maloletej namietajúc, že rozsudok súdu prvej inštancie je arbitrárny a nezakladajúci sa na úplnom zistení skutkového stavu veci, pretože prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil vyjadrenia účastníkov konania a predložené listinné dôkazy, čím na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V odôvodnení rozhodnutia sa nenachádza žiaden výpočet, či myšlienkové úvahy, ako súd dospel k určenej sume bežného výživného, určenie výživného bolo svojvoľné, pretože v odôvodnení bližšie nešpecifikoval, čo napr. tvoria nevyhnutné výdavky na život maloletej a ostatné náklady. Za arbitrárny mal aj výrok zaväzujúci ho k plneniu ročného výživného v sume 3 456,60 eur, keďže z neho nie je možné zistiť, ako súd dospel k určenej sume ročného výživného (ak sa táto suma vydolí dvadsiatimi dvoma mesiacmi za obdobie od 01.10.2018 do 01.09.2020, vychádza suma doplatku 157,03 eur mesačne). Súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neprihliadal na majetkové pomery, schopnosti a možnosti otca maloletej, nezaoberal sa jeho finančnou situáciou a absolútne nezohľadnil ani to, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodiča, však pri zachovaní aspoň minimálnej povinnej starostlivosti rodiča o dieťa. Poukazujúc na § 78 ods. 1 Zákona o rodine konštatoval, že na jeho strane sa situácia zmenila k horšiemu, pretože bol od februára 2019 do mája 2020 vo výkone trestu odňatia slobody. Poukazujúc na § 62 ods. 3 Zákona o rodine považoval za neúmerné, aby maloletej platil tak vysoké výživné, keď vzhľadom na okolnosti, ktoré si úmyselne neprivil, nemal počas výkonu trestu odňatia slobody a ani po prepustení možnosť nadobudnúť finančný majetok aspoň do takej výšky, v akej by bol schopný platiť vyživovaciu povinnosť voči maloletej v žalovanej výške, a aby jemu samému zostali finančné prostriedky na živobytie aspoň vo výške životného minima. Podľa názoru otca je v danom prípade, pri skúmaní zmeny pomerov, dôvodným skúmať skutočnú životnú úroveň otca a pomery v jeho domácnosti. Po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa aktívne snaží zaobstarať si finančné prostriedky tým, že je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR, v auguste 2020 požiadal o dávku v hmotnej núdzi, avšak vzhľadom na momentálnu situáciu ohľadom koronavírusu, sú jeho možnosti nájsť si prácu znížené. Má ukončenú strednú školu bez maturity (obrábač kovov), momentálne žije na Orave, kde nie je pre takýchto uchádzačov o prácu situácia priaznivá. Uvedené skutočnosti neznamenajú, že prácu nechce alebo že šiju nehľadá a ani to, že nechce platiť výživné. Za nesprávne a nespravodlivé považoval, aby vzhľadom na jeho momentálnu životnú situáciu, bola zvýšená výška výživného na celkovú sumu 250 eur mesačne, keď objektívne nemá žiadne finančné prostriedky na to, aby takúto vysokú sumu plnil. Otec navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Matka v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Uviedla, že zásadným kritériom pre posúdenie vyživovacej povinnosti otca, čo do dôvodu a výšky jej výpočtu je skutočnosť, že otec na maloleté dieťa výživné vo výške 49,80 eur vôbec neplnil. Otec sa od roku 2008 cielene nezamestnal v SR, ale rôzne v zahraničí, vyhýbal sa exekučnému konaniu a ani výkon trestu odňatia slobody pre neplnenie vyživovacej povinnosti nesplnil očakávaný účel, keď otec ani po jeho skončení neplnil vyživovaciu povinnosť. Na výživu dieťaťa neprispieval od jeho narodenia a ani po výkone trestu odňatia slobody po máji 2020. Bývanie otca ako 47-ročného muža so svojou matkou, otčimom a bratom v matkinom byte je dlhodobé a nie je spôsobené zmenou súčasných pomerov. Naopak, je dokladom snahy nevlastniť žiaden majetok a využívať aj pomoc štátu, a to aj využitím Centra právnej pomoci pre podanie odvolania. Podľa názoru matky sa otec mohol zamestnať nielen na Orave, ale aj v celej SR a to, že nepracuje v dôsledku súčasnej koronakrízy, je len potvrdením klamstiev obsiahnutých v odvolaní.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca uviedol, že výška výživného 200 eur zodpovedá veku a potrebám maloletej.

5. Otec v následnom písomnom vyjadrení zopakoval argumentáciu týkajúcu sa arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Uviedol, že ak matka zabezpečila pre maloletú vyšší štandard životnej úrovne, nemôže otca zaväzovať k tomu, aby plnil vyživovaciu povinnosť v rozsahu, v ktorom nemá objektívne danú možnosť plniť. Aj pred výkonom trestu odňatia slobody mal nízku životnú úroveň, jeho nízke majetkové pomery sú dlhodobo dané a z tohto dôvodu býva u svojej matky.

6. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 C.m.p. , keď nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru o dôvodnosti odvolania otca.

7. Ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

8. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p., na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

10. K námietke otca, že rozsudok súdu prvej inštancie „je arbitrárny a nezakladajúci sa na úplnom zistení skutkového stavu veci, v odôvodnení rozhodnutia sa nenachádza žiaden výpočet, či myšlienkové úvahy, ako súd dospel k určenej sume bežného výživného, určenie výživného bolo svojvoľné, pretože v odôvodnení bližšie nešpecifikoval, čo napr. tvoria nevyhnutné výdavky na život maloletej a ostatné náklady a z odôvodnenia vzťahujúceho sa k výroku zaväzujúceho ho k plneniu zročného výživného v sume 3 456,60 eur nie je možné zistiť, ako dospel k určenej sume zročného výživného (ak sa táto suma vydolí dvadsiatimi dvoma mesiacmi za obdobie od 01.10.2018 do 01.09.2020, vychádza suma doplatku 157,03 eur mesačne)“, odvolací súd poznamenáva, že túto námietku je nutné podriaďiť pod ust. § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p., podľa ktorého je odvolanie prípustné proti každému rozhodnutiu súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v citovanom ustanovení sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012), vrátane práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Veľký senát občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí sp.zn. 1 VCdo 2/2017, uviedol, že pojem „procesný postup“ súdu treba takto vykladať aj za účinnosti C.s.p..

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi účastníkov konania (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. US 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 220 ods.2 C.s.p., pričom rozhodnutie nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument použitý v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o uplatnenom návrhu. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). V tejto súvislosti treba upozorniť, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

13. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie v ňom uviedol, čoho sa matka v návrhu doručenom súdu dňa 05.09.2018 domáhala (odvolací súd dodáva, že v priebehu pojednávania nariadeného na deň 14.07.2020 matka návrh doručený súdu dňa 05.09.2018 upravila tak, že vyživovaciu povinnosť otca žiadala zvýšiť na sumu 200 eur mesačne od 01.10.2018), ako sa

k návrhu vyjadril v priebehu výsluchu pred dožiadaným súdom otec maloletého dieťaťa, aké dôkazy v konaní vykonal, následne citoval právne predpisy vzťahujúce sa na posudzovaný prípad a rozhodnutie vo vzťahu k zvýšeniu vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa odôvodnil výlučne tým, že „pri rozhodovaní vychádzal jednak z preukázaných výdavkov predložených matkou, ktoré posúdil ako primerané veku dieťaťa a tomu zodpovedajúcim potrebám, ako aj zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich schopnostiam a možnostiam a vyživovaciu povinnosť otca zvýšil súčinnosťou od 01.10.2018 na sumu 200 eur mesačne s tým, že ročné výživné za obdobie od 01.10.2018 do 01.09.2020 vo výške 3 456,40 eur uložil otcovi platiť v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným, vopred k rukám matky“.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Predpokladom na zmenu právoplatného rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov podstatného (kvalifikovaného) rázu, v dôsledku ktorej je treba zmeniť aj výšku výživného. Zmena pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je základnou a prvoradou skutočnosťou relevantnou pre posúdenie opodstatnenosti nároku osoby, dožadujúcej sa návrhom zvýšenia (resp. aj zníženia) výživného. Za zmenu pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane dieťaťa, alebo rodičov, na ktorých je odkázané výživou. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pri posudzovaní zmenených pomerov je treba prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. Dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena pomerov, za ktorých bolo doposiaľ určené výživné, ktorá sa výrazným spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov, ktorá dosahuje relevantnú intenzitu pre zmenu rozhodnutia.

18. V prejednávanej veci, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vzťahujúceho sa k výroku I. nevyplýva, či a s akým výsledkom súd prvej inštancie v súlade s ust. § 78 Zákona o rodine vyhodnocoval majetkové a zárobkové pomery na strane oboch rodičov a i rozsah odôvodnených potrieb na strane maloletej, limitovaných o.i. aj výškou životnej úrovne povinného rodiča a či tieto dôsledne porovnal so stavom existujúcim v čase rozhodnutia súdu, ktorý naposledy rozhodoval v otázke vyživovacej povinnosti otca na maloletú (rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 5.2.2018, č.k. 13P/6/2007-62, bola maloletá P. Branecká, nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť na jej výživu sumou 1.500 Sk mesačne, matka maloletej mala v tom čase ďalšie dve vyživovacie povinnosti, pracovala ako predavačka, otec nemal inú vyživovaciu povinnosť, nepracoval a nepoberal iné dávky). Aj keď v prípade maloletej P. je už len s prihliadnutím na odstup viac ako 12 rokov od posledného rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti otca, možné konštatovať podstatnú zmenu pomerov, odôvodnenú vekom a štúdiom, neznamená to, že súd pri rozhodovaní o návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti môže rezignovať na dôsledné ustálenie rozsahu odôvodnených potrieb dieťaťa, ktoré majú predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby odôvodnené potreby dieťaťa boli jednoznačne určiteľné, tieto musia vychádzať zo základných potrieb (bývanie, stravovanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, náklady súvisiace o školskou dochádzkou a pod.), a pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity. Následne musí tieto posudzovať vo vzťahu k zárobkovým možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom rodičov (so súčasným porovnaním ich pomerov existujúcich v čase posledného rozhodnutia súdu) so zohľadnením práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov a napokon pristúpiť k

určení miery, ktorou sa na odôvodnených nákladoch maloletého dieťaťa bude podieľať každý z rodičov (pri zohľadnení ich zárobkových schopností, majetkových pomerov, životnej úrovne, počtu iných vyživovacích povinností a ich výšky, plnenia vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa a pod.). Pokiaľ sa v posudzovanej veci v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie týmito podstatnými skutočnosťami nezaoberal, nevyhodnocoval ich a rozhodnutie odôvodnil len stručnou konštatáciou, že „ pri rozhodovaní vychádzal jednak z preukázaných výdavkov predložených matkou, ktoré posúdil ako primerané veku dieťaťa a tomu zodpovedajúcim potrebám, ako aj zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich schopnostiam a možnostiam“, odoprel účastníkom konania možnosť skutkovo a právne argumentovať proti záverom prijatých vo výrokoch I. a II. napadnutého rozhodnutia.

19. Je treba ďalej zdôrazniť i to, že v prípade, ak súd rozhoduje o dlžnom výživnom za obdobie predchádzajúce súdному rozhodnutiu musí zohľadniť, že použitie možnosti povinného plniť v splátkach, ktorých výška a podmienky zročnosti musia byť presne určené, je výnimočným riešením, ktoré musí byť v rozsudku presvedčivo odôvodnené dôležitými okolnosťami najmä na strane povinného (§ 232 ods.3,4 C.s.p.). Hľadiskami pre úvahu súdu, či má povinnému priznať výhodu splátok bude najmä výška uloženej peňažnej povinnosti, platobná schopnosť povinného, v konaní prejavená snaha o plnenie záväzku, a podobne. Vzhľadom na charakter predmetu konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti (vrátane konania o určenie vyživovacej povinnosti a jej zmeny), nie je účelom takéhoto postupu to, aby oprávneným, t.j. maloletým deťom boli splátky zročného výživného, na plnenie ktorých im vznikol nárok za minulé obdobie, vyplácané neprímerane dlhé obdobie. V napadnutom rozhodnutí, v ktorom súd prvej inštancie vo výroku II. uložil otcovi povinnosť zaplatiť dlh na zročnom výživnom za obdobie od 01.10.2018 do 01.09.2020, v celkovej výške 3 456,40 eur, v mesačných splátkach vo výške 50 eur, ktoré mu uložil platiť spolu s bežným výživným, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca, vopred k rukám matky, absentuje vysvetlenie spôsobu prepočtu ustálenej dlžnej sumy a aj dôvodov vedúcich súd prvej inštancie k poskytnutiu možnosti otcovi platiť dlh na výživnom za minulé obdobie v určených splátkach, znamenajúcich splácanie dlhu na výživnom na maloleté dieťa po dobu takmer šiestich rokov .

20. Odvolací súd v záujme naznačenia ďalšieho postupu v danej veci napokon zdôrazňuje, že pokiaľ otec v konaní poukazuje na to, že bol rok a tri mesiace vo výkone trestu odňatia slobody, počas ktorého nedosahoval príjem, je v tejto súvislosti podstatným posúdenie, či mu bol výkon trestu odňatia slobody uložený za úmyselnú trestnú činnosť. Rodičia majú zo zákona garantované právo vychovávať svoje dieťa a naopak, deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Odvolací súd v rámci posudzovania interpretácie a aplikácie § 62, § 75, § 78 ods. 1 Zákona o rodine dodáva, že uvedená úvaha sa opiera o čl. 32 ods.4 Listiny základných práv a slobôd. Ak sa povinný rodič úmyselným konaním, v dôsledku ktorého bola na neho uvalená väzba a pre ktoré bol následne odsúdený k trestu odňatia slobody, zbaví objektívnej možnosti plniť vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu odkázaného na neho výživou, nie je možné túto skutočnosť pripísať k ľarche dieťaťa, odkázaného výživou na svojich rodičoch. Podľa názoru odvolacieho súdu opierajúceho sa o rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky IV. ÚS 1181/07 zo dňa 6.2.2008 a III. ÚS 511/05 zo dňa 16.3.2006 (ktorých právne závery sú v posudzovanom prípade pre spoločnú právnu minulosť a podobnosť zákonnej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom použiteľné) a i o v tomto smere ustálenú súdnu prax, by opačný výklad viedol k tomu, že dôsledkom úmyselnej trestnej činnosti povinného rodiča by bolo „zbavenie“ sa vyživovacej povinnosti voči dieťaťu odkázaného na neho výživou a jej takmer úplné prenesenie (s výnimkou zákonnej minimálne vyživovacej povinnosti uvedenej v § 62 ods.3 Zákona o rodine) na druhého rodiča vedúceho riadny život.

21. V nadväznosti na uvedené považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný, nespĺňajúci zákonné náležitosti predpísané v § 220 ods. 2 C.s.p., nakoľko v ňom absentujú všetky dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil, majúce pritom podstatný význam pre jeho skutkové a právne posúdenie, podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ C.s.p. ho zrušil a podľa § 391 ods.1 C.s.p., vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úlohou prvoinštančného súdu bude pri ďalšom prejednaní veci posúdiť a ustáliť otázky naznačené odvolacím súdom v predchádzajúcej časti rozhodnutia, opätovne o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej P. T., nar. XX.XX.XXXX, rozhodnúť a odôvodniť rozhodnutie tak, aby zodpovedalo ust. § 220 ods.1 C.s.p., t.zn., v ňom uviesť stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri posudzovaní návrhu, vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov konania týkajúce sa zákonných podmienok posudzovaných vo vzťahu k zvýšeniu vyživovacej povinnosti otca (t.j. existencie podstatnej zmeny pomerov, majetkových a finančných pomerov na strane rodičov a aj rozsahu odôvodnených potrieb maloletej), v rozhodnutí uvedie, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil,

prečo nevykonali ďalšie navrhnuté dôkazy. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania (§ 396 ods.3 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).